

INFORMAȚIA

privind împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, Directoratului Liniei de Credit și Unității de Implementare a Proiectelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (FIDA) la situația din 31 martie 2016.

Recreditarea de stat

Recreditarea de stat se efectuează prin intermediul Ministerului Finanțelor, Directoratului Liniei de Credit (DLC) și Unității de Implementare a Proiectelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (FIDA).

În conformitate cu actele legislative și normative ale Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova, începând cu anul 1992 și până la situația din 31.03.2016, au fost recreditați agenți economici, autorități publice locale și instituții financiare participante (IFP) în suma de **5367,3 mil. lei, 404,3 mil. dolari SUA, 114,8 mil. Euro, 896,9 mil. Yeni Japonezi și 4,5 mil. ruble rusești**, inclusiv:

➤ *prin intermediul Ministerului Finanțelor* au fost recreditați agenți economici și autorități publice locale în sumă de 1 004,8 mil. lei, 299,8 mil. dolari SUA, 30,6 mil. Euro, 896,9 mil. Yeni Japonezi și 4,5 mil. ruble rusești;

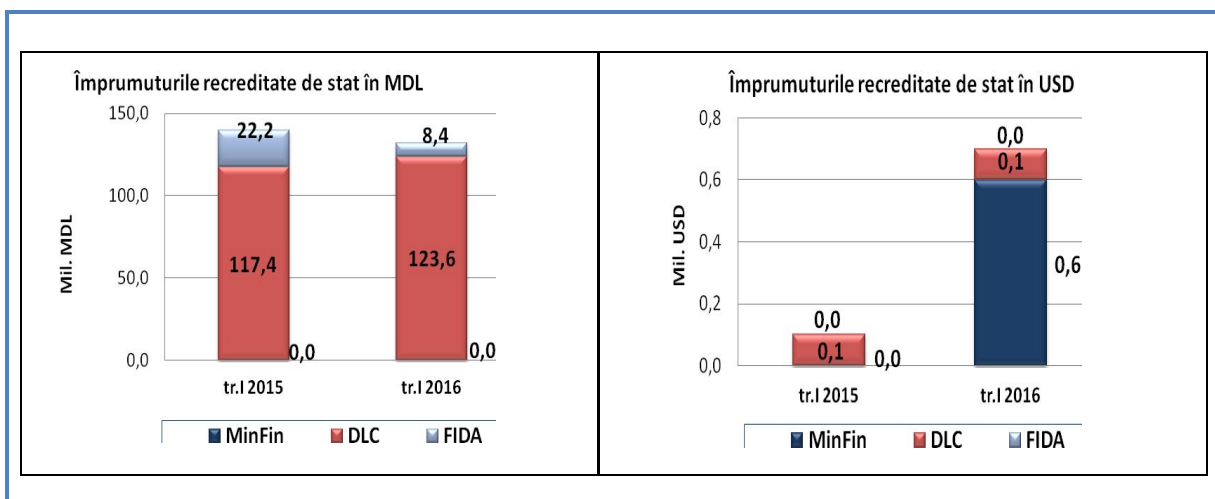
➤ *prin intermediul Directoratului Liniei de Credit* au fost recreditate instituții financiare în sumă de 3 783,7 mil. lei, 92,2 mil. dolari SUA și 83,0 mil. Euro, din care:

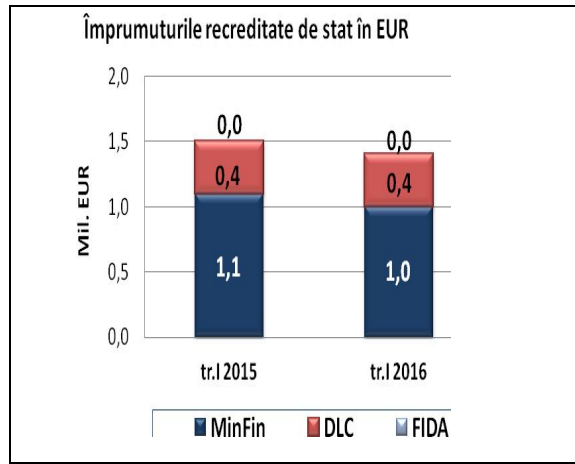
- din resurse recreditate direct din împrumuturi externe au fost decontate 615,8 mil. lei, 30,6 mil. dolari SUA și 44,3 mil. Euro;

- din resursele mijloacelor circulante acumulate – 3 167,9 mil. lei, 61,6 mil. dolari SUA și 38,7 mil. Euro.

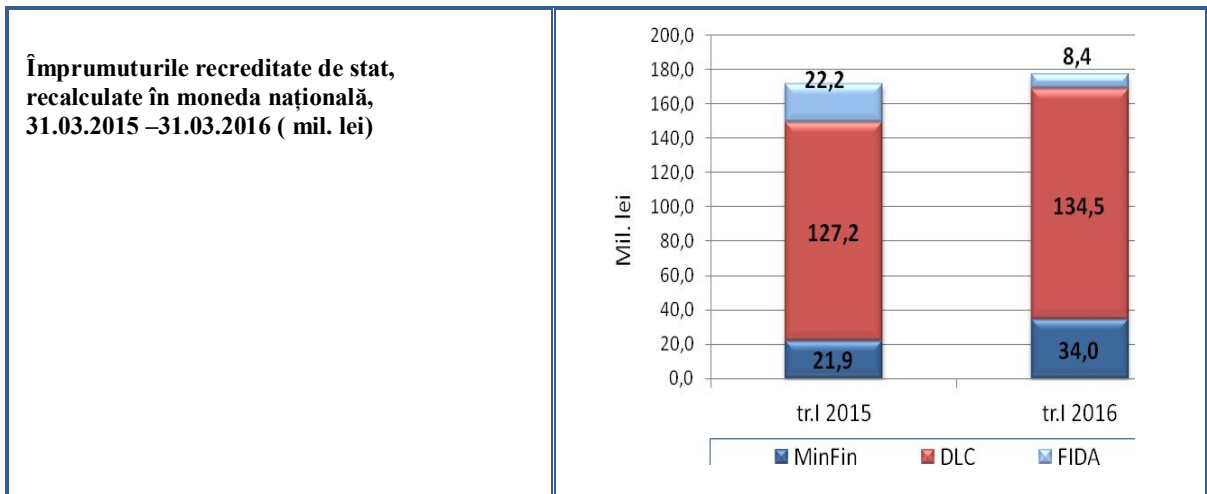
➤ *prin intermediul Unității de Implementare a Proiectelor FIDA* au fost recreditate instituții financiare în sumă de 578,8 mil. lei, 12,3 mil. dolari SUA și 1,2 mil. Euro.

Pe parcursul I trimestru al anului 2016 din contul liniilor de creditare și a mijloacelor circulante acumulate (din rambursarea de către IFP a sumelor principale și dobânzilor aferente) pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe, *au fost recreditați* agenți economici, autorități publice locale și instituții financiare participante în sumă de **132,0 mil. lei, 0,7 mil. dolari SUA și 1,4 mil. Euro** (echivalent a 176,9 mil. lei), inclusiv: din resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 119,6 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro (echivalent a 128,2 mil. lei) sau 72,5% din suma totală recreditată.

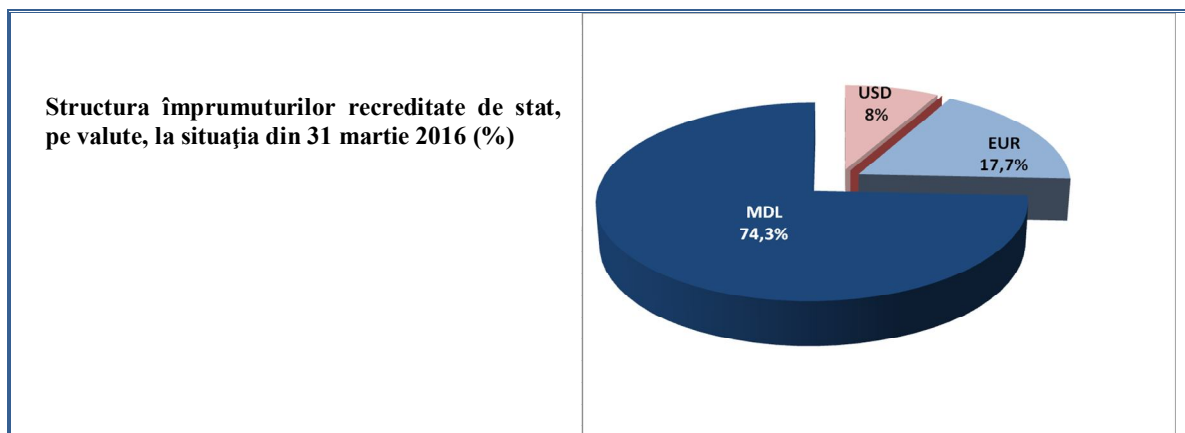

În perioada de analiză, se atestă un trend *ascendent bine determinat* aferent valorii mijloacelor financiare îndreptate spre recreditare în scopul implementării proiectelor finanțate din surse externe în dolari SUA și unul *descendent* ne semnificativ în *monedă națională și Euro*.

Pe parcursul primelor 3 luni ale anului 2016, se constată o creștere a mijloacelor financiare îndreptate spre recreditarea de stat, condiționată atât de recreditarea continuă a beneficiarilor în vederea implementării proiectelor finanțate din contul împrumuturilor externe de stat, cât și de fluctuațiile cursului valutar.

În perioada de referință poziția dominantă în structura împrumuturilor recreditate de stat pe valute este ocupată de leul moldovenesc cu 74,3 %, urmat de Euro cu 17,7 % și dolarul SUA – 8 %.

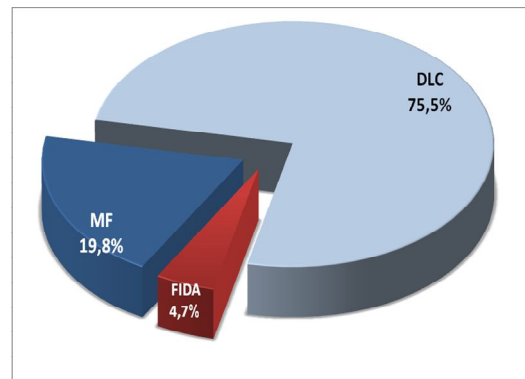
Sumele recreditate pe parcursul primului trimestru al anului 2016 se clasifică după cum urmează:

- 1) **prin intermediul Ministerului Finanțelor** – 0,6 mil. dolari SUA și 1,0 mil. Euro (echivalent a 34,0 mil. lei), inclusiv:
- Proiectul „Construcția locuințelor sociale pentru păturile socialmente vulnerabile”, faza II finanțat de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 0,4 mil. Euro;
  - Proiectul Filiera Vinului, împrumutul destinat susținerii viticultorilor și vinificatorilor locali (procurarea capitalului circulant) finanțat de Banca Europeană de Investiții – 0,6 mil. Euro;
  - Proiectul de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică (S.A. „Termoelectrica”) finanțat de Banca Mondială – 0,6 mil. dolari SUA.

- 2) **prin intermediul Directoratului Liniei de Credit**, 123,6 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 0,4 mil. Euro, (echivalent a 134,5 mil. lei), inclusiv:
- resurse recreditate *din mijloace directe* – 4,0 mil. lei și 0,1 mil. Euro, inclusiv:
    - Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) 4,0 mil. lei și 0,1 mil. Euro;
  - resurse recreditate *din mijloacele circulante acumulate* – 119,6 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro, inclusiv:
    - Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza I (RISP I) – 2,6 mil. lei;
    - Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici (FIDA I) – 16,1 mil. lei;
    - Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II, PRA) – 33,8 mil. lei;
    - Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza II (RISP II) – 4,2 mil. lei;
    - Programul de Dezvoltare a Afacerilor Rurale (FIDA III, PDAR) – 13,5 mil. lei și 0,1 mil. dolari SUA;
    - Programul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (FIDA 4) – 7,9 mil. lei;
    - Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA 5) – 9,3 mil. lei;
    - Proiectul „Crearea stațiilor de deservire agrotehnică” (KfW) – 17,4 mil. lei;
    - Proiectul Filiera Vinului – 6,7 mil. lei;
    - Programul Național de Abilitare Economică a Tinerilor – 0,3 mil. lei;
    - Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 1) – 7,3 mil. lei și 0,1 mil. Euro;
    - Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 2) – 0,5 mil. lei și 0,2 mil. Euro.

- 3) **prin intermediul Unității de Implementare a Proiectelor FIDA** – 8,4 mil. lei, din care:
- resurse recreditate *direct din împrumuturile externe* – 8,4 mil. lei, inclusiv:
    - Programul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA 5) – 1,7 mil. lei;
    - Programul Rural de Reziliență Economică - Climatică Incluzivă (FIDA 6) – 6,7 mil. lei.

Structura recreditării împrumuturilor de stat între instituțiile participante la situația din 31 martie 2016 (%)

În perioada de referință, cota majoră de recreditare de stat îi revine **DLC (75,5 %)**, urmată de **MF** cu cota de **19,8 %** și **FIDA** cu **4,7 %**.

În perioada de referință a fost achitată (inclusiv casate datoriile) de către agenții economici, autoritățile publice locale și IFP suma principală, dobânda și alte plăți aferente în sumă de **126,0 mil. lei, 3,3 mil. dolari SUA și 1,7 mil. Euro**, din care casate datoriile în sumă de 1,1 mil lei.

Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost achitate (inclusiv casate) – 1,1 mil. lei, 1,3 mil. dolari SUA și 0,1 mil. Euro ((inclusiv rulate/casate 1,1 mil. lei)).

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit au fost achitate – 108,0 mil. lei, 1,3 mil. dolari SUA și 1,5 mil. Euro, din care:

- resurse recreditate direct din împrumuturi externe - 0,8 mil. Euro;
- resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 108,0 mil. lei, 1,3 mil. dolari SUA și 0,7 mil. Euro.

3) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Unității de Implementare a Proiectelor FIDA au fost achitate – 16,9 mil. lei, 0,7 mil. dolari SUA și 0,1 mil. Euro.

La situația din 31 martie 2016 soldul datoriilor beneficiarilor recreditați constituie **2307,1 mil. lei, 75,2 mil. dolari SUA, 59,2 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi** (echivalent 5 259,7 mil. lei), majorându-se față de finele anului 2015 cu 22,1 mil. lei sau 0,4%, inclusiv:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 339,6 mil. lei, 53,5 mil. dolari SUA, 23,2 mil. Euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 2 062,8 mil. lei sau 39,2%);

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit și Unității de Implementare a Proiectelor FIDA – 1 967,5 mil. lei, 21,8 mil. dolari SUA și 36,0 mil. Euro (echivalent a 3 196,9 mil. lei sau 60,8%).

Această majorare a datoriei este condiționată preponderent de debursarea mijloacelor financiare din contul liniilor de credit și refinanțarea mijloacelor circulante acumulate.

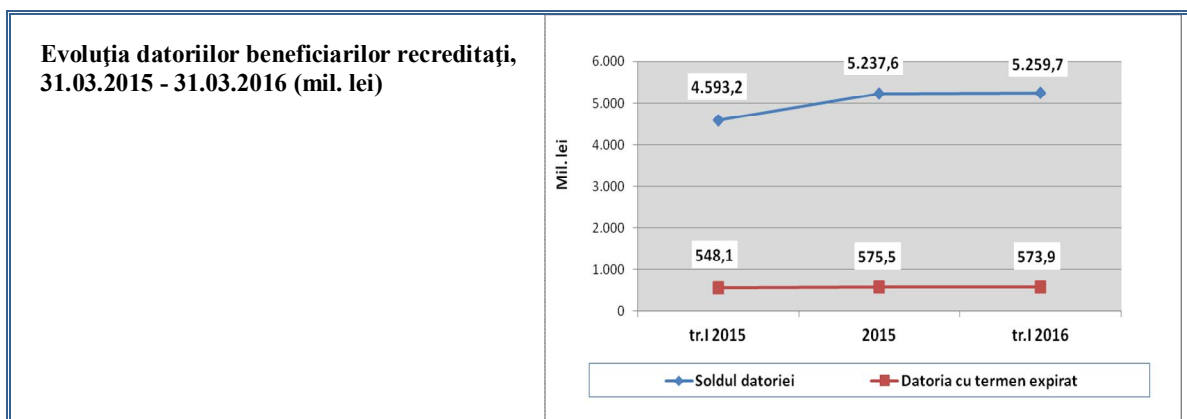
Datoria cu termen expirat la situația din 31 martie 2016 se atestă atât la împrumuturile recreditate prin Ministerul Finanțelor, cât și prin Directoratul Liniei de Credit și se cifrează la **340,8 mil. lei, 11,5 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro** (echivalent a 573,9 mil. lei) sau 10,9% din suma datoriilor totale, inclusiv:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 339,4 mil. lei, 11,5 mil. dolari SUA și 0,3 mil. Euro (echivalent a 572,5 mil. lei). Micșorarea datoriei cu termen expirat, în comparație cu finele anului 2015 constituie cca 1,6 mil. lei, sau o

descreștere de 0,3% și se datorează în mare parte de anularea datoriilor Î.M. „Rețelele Termice Ștefan Vodă (1,1 mil.lei, în baza Hotărârii Curții de Apel Chișinău) precum și datorită achitării parțiale a arieratelor. Totodată, de către unii beneficiari recreditați nu au fost executate graficele de rambursare a datoriilor, și anume:

- Programul de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă finanțat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Consiliul raional Florești, Consiliul raional Soroca);
- Proiectul Alimentare cu Apă și Canalizare finanțat de Banca Mondială (I.M. „Direcția de Producție Apă - Canal Ștefan Vodă”, Î. M. „ Apă - Canal Cahul” și Î. M. „Regia Apă Canal Bălți”);
- Proiectul Energetic II suplimentar finanțat de Banca Mondială (Consiliul raional Drochia și Consiliul raional Taraclia),
- Proiectul Energetic II finanțat de Banca Mondială (Consiliul raional Ungheni).

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Directoratului Liniei de Credit – 1,4 mil. lei. Datoria dată a fost înregistrată la BC „Investprivatbank” S.A. în legătură cu insolabilitatea acesteia.

Graficul prezentat atestă că evoluția:

a) soldului datoriilor are un trend ascendent, condiționat de recreditarea continuă a beneficiarilor în vederea implementării noilor proiecte finanțate din surse externe cât și de fluctuațiile cursului valutar;

b) soldul datoriilor cu termen expirat are o evoluție cu oscilații nesemnificative, condiționate de executarea în termen de către beneficiarii recreditați a obligațiilor de plată conform graficelor de rambursare relevante condițiilor contractuale, achitarea de către unii beneficiari recreditați a datoriilor expirate cât și de fluctuațiile cursului valutar.

Ministerul Finanțelor își onorează sarcina de *încasare a datoriilor expirate* prin intermediul serviciilor fiscale teritoriale de stat prin aplicarea măsurilor de executare silită, în conformitate cu legislația în vigoare, față de beneficiarii recreditării care dețin arierate pe împrumuturile recreditate. Astfel, pe parcursul trimestrului I a anului 2016 la bugetul de stat în acest sens au fost încasate **7,0 mil. lei** (S.R.L. „Vialtos”, S.R.L. „Chișinău - Gaz” și Î. M. „Apă - Canal Cahul”).